

Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 14 hallituksen esityksestä laiksi kotimaisesta öljykasvituotannosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunta on 15 päivänä lokakuuta 1991 lähettänyt maa- ja metsätalousvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 117.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina toimistopäällikkö Ilkka Ruska ja vanhempi hallitussihteeri Esko Laurila maa- ja metsätalousministeriöstä, vanhempi budjettisihteeri Kare Turtiainen valtiovarainministeriöstä, ylitarkastaja Martti Tolvanen maatilahallituksesta, tutkimuspäällikkö Juhani Pennanen kilpailuvirastosta, jaostopäällikkö Olavi Lindstedt Maataloustuottajain Keskusliitosta, agronomi Ola Rosendahl Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbundet, tutkimusjohtaja Seppo Aaltonen Pellervon taloudellisesta tutkimuslaitoksesta, Suomen Sokeri Oy:n toimitusjohtaja Håkan Lauren Sucros Oy:stä, johtaja Pentti Heikonen Raision Yhtymästä, Tuottajain Rypsi Oy:n toimitusjohtaja Erkki Franssila Novera-Yhtymä Oy:stä, toimitusjohtaja Stewen Laiho Öljypuristamo Oy:stä sekä maanviljelijä Erkki Hiidenkari Janakkalan kunnasta ja maanviljelijä Seppo Yöntilä Paimion kunnasta. Lisäksi Lännen Tehtaat Oy on antanut kirjallisen asiantuntijalausannon.

Lain voimassaoloaikaa ehdotetaan edelleen jatkettavaksi yhdellä vuodella. Aikaisemmin lain voimassaoloaikaa on jo kerran jatkettu lain muutoksella (1234/90).

Kotimaisesta öljykasvituotannosta annetun lain (1338/87) tavoitteena on kotimaisen öljykasvituotannon turvaaminen sekä riittävä omavaraisuus rehuraaka-aineiden osalta.

Öljykasveja viljellään vuosittain 70 000—80 000 peltotehtaan ja kotimaassa viljeltävien öljykasvien siementen tuettu enimmäismäärä on pääsääntöisesti satovuosittain 115 miljoonaa kiloa.

Esityksessä tuetun öljykasvituotannon enimmäismäärää koskevat kilomääräiset säännökset ehdotetaan muutettavaksi niin, että öljykasvituotannon valtiontuen määrä rajataan markka-

määräisesti vuonna 1993. Öljykasvien siementen tuen enimmäismääräksi ehdotetaan 391 miljoonaa markkaa.

Öljykasvien perushinnan ja enimmäismäärän vahvistaisi maa- ja metsätalousministeriö maataloustuottajien keskusjärjestöjen ja elintarviketeollisuutta edustavan järjestön yksimielisen sopimuksen mukaisesti. Ellei sopimusta saavutetaisi, valtioneuvosto voisi yksipuolisesti vahvistaa siementen perushinnan ja enimmäismäärän.

Maa- ja metsätalousministeriö tekisi päätökset, joilla tuetusta enimmäismäärästä vahvistettaisiin öljypuristamoiden osuudet.

Lain 5 §:n mukaisia valtiontuen yleisiä edellytyksiä muutettaisiin siten, että kotimaisten öljykasvien siementen hinnan alentaminen tapahtuisi lakiehdotuksen 2 §:ssä säädetyn tuen enimmäismäärän puitteissa. Samalla maksettavalle tuelle asetettaisiin enimmäismäärä. Esityksessä ehdotetaan lisäksi muutoksia hinnanalennuskorvauksen laskentaperusteisiin.

Valiokunta pitää epäkohtana sitä, ettei kotimaisesta öljykasvituotannosta ole säädetty pysyvää lakia.

Valiokunta edellyttääkin hallituksen ryhtyvän mahdollisimman pian toimenpiteisiin sellaisen pysyväsäätöisen lainsäädännön aikaansaamiseksi, joka luo edellytykset pitkäjänteiselle öljykasvituotannolle kotimaassa.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että rypsistä saatavan kasviöljyn käyttöä mineraaliöljyä korvaavana öljynä tulisi lisätä. Tähän tähtää jo nyt rypsiöljystä tuotetun biodieselin lisääntyvä käyttö energianlähteenä suurten taajamien linja-autoissa.

Tässä yhteydessä valiokunta haluaa samalla korostaa niitä myönteisiä vaikutuksia, joita valiokunnan edellä esittämällä toimenpiteellä olisi ympäristönsuojelun kannalta.

Esitys liittyy vuoden 1992 tulo- ja menoarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 1992.

Valiokunta ehdottaa kunnioittaen,

että lakiehdotus hyväksyttäisiin muutamattomana.

Helsingissä 28 päivänä marraskuuta 1991

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja S-L. Anttila, jäsenet Järvilahti, Kalli, Kohijoki, Koski, Lahi-

kainen, Ollila, Polvinen, Pulliainen, Rajamäki, Riihijärvi, Rinne, Saapunki, Saario, Urpilainen ja Westerlund sekä varajäsen Laakkonen.
